

RETEN I AARHUS DOM

afsagt den 16. august 2022

Sag BS- [REDACTED]-ARH

O [REDACTED]
(advokat Anne-Mette Møller Bastrup)

mod

J [REDACTED]
(advokat Jacob Fenger)

Denne afgørelse er truffet af dommer Tina van Steen.

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag, der er anlagt den 31. august 2020, drejer sig om, hvorvidt sagsøgeren, O [REDACTED], kan gøre erstatningskrav gældende overfor sagsøgte, J [REDACTED], i forbindelse med, at J [REDACTED] udførte arbejde på ejendommen beliggende på [REDACTED].

Sagsøgeren, O [REDACTED], har nedlagt påstand om, at sagsøgte, J [REDACTED], til sagsøgeren tilpligtes at betale 779.540,00 kr. med tillæg af procesrente fra den 31. august 2020.

Sagsøgte, J [REDACTED], har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært frifindelse mod betaling af et mindre beløb end påstået.

Der har under sagen været afholdt syn og skøn ved skønsmand [REDACTED], som har afgivet skønserklæring og supplerende skønserklæring.

Sagsøgeren har i overensstemmelse med skønserklæringen opgjort kravet således:

Oprydning og bortkøsel af tidligere facademur og fundament	inkl. moms 76.000,00 kr.
Udgravning og støbning af rand fundament, svarende til tidligere omfang efter nutidig standart	inkl. moms 127.000,00 kr.
Opmuring af bagmur,	inkl. moms 232.000,00 kr.
Opmuring af facademur	<u>inkl. moms 344.540,00 kr.</u>
I alt	inkl. moms 779.540,00 kr.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 2.

Forklaringer:

Sagsøgeren, O [REDACTED], har forklaret, at han driver selvstændig virksomhed med reparation af telefoner. Han har ingen byggeteknisk erfaring. Han købte huset på adressen [REDACTED], med henblik på totalrenovering. Efter råd fra sin advokat hyrede han en byggesagkyndig, som vurderede husets tilstand. Den byggesagkyndige oplyste, at fundamentet, murværket og taget var i orden, hvilket var det, der var vigtigst for sagsøgeren. Den byggesagkyndige oplyste, at tagkonstruktionen kunne holde 50 år endnu. Sagsøgeren fik herefter tegnet ombygningen af huset af en arkitekt. Sagsøgeren begyndte selv sammen med venner og familie at nedbryde vægge og fjerne det, de kunne, i huset. Han bestilte i den forbindelse containere til byggeaffald. Han kontaktede M [REDACTED] med henblik på indgåelse af aftale om totalrenovering af huset. Han havde aldrig tidligere mødt M [REDACTED], men havde hørt godt om ham fra andre. Der blev aldrig indgået en skriftlig kontrakt mellem ham og M [REDACTED], idet de ikke nåede så langt. Han og M [REDACTED] indgik dog en mundtlig aftale om, at M [REDACTED] fik opgaven med totalrenoveringen af huset. M [REDACTED] havde mundtligt givet ham et overslag på mellem 1,5 og 1,9 mio. kr. for totalrenoveringen. M [REDACTED] havde i den forbindelse skrevet nogle tal ned på en blok, mens de drøftede projektet, men sagsøgeren fik ikke dette papir med sig. Han vil tro, at han fik kontakt med M [REDACTED] ca. tre-fire uger før den under sagen omhandlede episode. Da aftalen mellem ham og M [REDACTED] var indgået, fik han at vide, at M [REDACTED] ville gå i gang "på mandag".

Om mandagen omkring kl. 12.00 blev han ringet op af et familiemedlem, som var ved at fjerne vinduerne i huset på [REDACTED]. Familiemedlemmet sagde, at der var ankommet en kranbil til stedet. Familiemedlemmet havde talt med

chaufføren, som sagde, at han havde en aftale med K [REDACTED]. Sagsøgeren vidste ikke, at M [REDACTED] havde kontaktet K [REDACTED] og bestilt en kranbil. Han anede intet om, hvad kranbilen skulle på stedet. Sagsøgeren ringede til M [REDACTED]. Det viste sig, at M [REDACTED] havde hyret K [REDACTED], som havde hyret sagsøgte, J [REDACTED]. Sagsøgeren kørte herefter ud til byggepladsen. Der var da gået ca. halvanden til to timer, fra hans familiemedlem havde ringet til ham. Da han ankom til stedet, så han, at chaufføren i kranbilen hev i tagkonstruktionen i toppen af huset med grabben. Murstenene var begyndt at falde ned fra ydervæggene. Sagsøgerens familie/kammerater, som gik og arbejdede i huset, var løbet ud af huset, da murstenene begyndte at falde. En af hans kammerater optog den video, der er vist under sagen. Sagsøgeren ringede herefter straks til M [REDACTED] og sagde, at det var helt galt, og at renoveringsopgaven slet ikke blev udført korrekt, idet en kran var begyndt at hive i husets spær. M [REDACTED] nåede lige at sige "Vent, vent", før hele huset styrtede sammen.

Sagsøgeren har ikke haft nogen kontakt med K [REDACTED] eller J [REDACTED] forud for sammenstyrtningen. Han har kun haft kontakt med M [REDACTED].

Vedrørende bilag F forklarede sagsøgeren, at han har udfyldt ansøgningen om nedrivningstilladelse, herunder beskrivelsen af det planlagte arbejde på side 4. På det tidspunkt kendte han ikke forskel på lægter og spær.

Husets tag havde store tagplader på, da han købte det. Tagpladerne skulle skiftes. Han og M [REDACTED] havde aftalt at kigge efter noget lignende, da huset skulle kunne bære vægten af taget. De talte også om tagpap. Han havde ikke talt med M [REDACTED] om tagkonstruktionen. Han ved ikke, hvorfor kranbilen begyndte at tage tagkonstruktionen af. Han havde talt med M [REDACTED] om, at tagkonstruktionen måske skulle skiftes, hvis det var billigere at lave en ny tagkonstruktion end at lave udveksling i tagkonstruktionen. Han ved ikke, om meningen var, at man skulle bygge videre på den eksisterende tagkonstruktion. Han mener, at tagkonstruktionen skulle skiftes.

Selvom huset begyndte at styrte sammen, fortsatte chaufføren i kranbilen med at hive i tagkonstruktionen. Han ved ikke, hvad chaufføren egentligt lavede. Både K [REDACTED] og M [REDACTED] var på pladsen, da det skete. Han kan ikke huske, om han talte med K [REDACTED] om, hvad der var sket. Efter sammenstyrtningen talte han med M [REDACTED], som oplyste, at han havde hyret K [REDACTED], som så havde hyret J [REDACTED]. M [REDACTED] sagde, at han ikke vidste, hvad chaufføren havde lavet.

På dagen var alle enige om, at der ikke var tale om et nedrivningsprojekt. Der

var endvidere enighed om, at de skulle begynde at fjerne tagkonstruktionen – men ikke hvordan.

M [redacted] ringede til sit eget forsikringselskab, men sagsøgeren ved ikke, hvad forsikringselskabet sagde. Han har ikke talt med M [redacted] om sagen siden. Han har heller ikke betalt regninger til M [redacted]. Han har ikke selv tegnet forsikringer vedrørende byggeriet. Han ved ikke, om K [redacted] har en forsikring.

Partsrepræsentant for sagsøgte, L [redacted], har forklaret, at han er direktør og indehaver af J [redacted]. Der er tale om en transportvirksomhed med 220 ansatte. Der er hovedkontor i Aarhus og endvidere et kontor i Rødovre. Virksomheden har tre ben: entreprenørdelen, som beskæftiger sig med kørsel af jord og sand, affaldsdelen, som beskæftiger sig med transport af affald, herunder skraldebiler til erhverv, og endelig specialtransportdelen, som består af kranbiler, der hyres ind til at flytte for eksempel huse, store entreprenørmaskiner eller andre specialopgaver. Virksomheden har ca. 50.000 ordrer om måneden, nogle på faste aftaler og nogle ad hoc-ordrer. Vedrørende sidstnævnte ringer kunderne typisk ind og bestiller fra dag til dag. Man kan sammenligne ad hoc-ordrerne med en taxa-virksomhed. Der foreligger typisk ikke skriftlige ordrer, tilbud eller lignende. Den opgave, der er omhandlet under denne sag, er en typisk specialordre.

A bilag D fremgår, at virksomheden den 19.03.2020 modtog en telefonisk ordre. Ordren blev modtaget af P [redacted] og videregivet til M [redacted], som oprettede ordren i deres system. Ordren blev sendt til chauffør J [redacted], som på sin app kunne se det, der efterfølgende fremgik af fakturaen (bilag E). Han havde ikke selv noget med ordren at gøre og hørte først om sagen, efter skaden var sket. Det er ham, der har udfærdiget skadesanmeldelsen til forsikringselskabet (bilag A). Som han husker det, var J [redacted] til stede på hans kontor, mens han lavede skadesanmeldelsen.

J [redacted] fortalte ham, at han var blevet taget fra en anden opgave for at udføre opgaven på [redacted] i [redacted], som var en hasteopgave. Da [redacted] ankom til stedet, ringede han til K [redacted] fra K [redacted], som havde bestilt opgaven, og sagde, at det var for risikabelt at udføre dette. [redacted] talte med K [redacted] flere gange, og K [redacted] fastholdt, at [redacted] bare skulle gå i gang, og at K [redacted] ville tage ansvaret. [redacted] sagde, at K [redacted] til ham havde sagt, at hvis der skete noget/faldt noget ned, ville det ikke gøre så meget.

Han har ikke rigtig talt med K [redacted] om sagen. K [redacted] er en "frisk fyr", og denne opgave var en typisk "hu-hej-opgave" fra K [redacted]. Det hele gik tit lidt stærkt. K [redacted] er entreprenør og byggermand, og han kender K [redacted] fra mange andre opgaver.

Af screen dump af 19.03.2020 (bilag D) fremgår, at der var tale om en opgave med et snævert tidsforløb. Man kan således se, at det var en hasteopgave, men det var omvendt ikke usædvanligt.

Den kran, der blev bestilt til opgaven den 19. marts 2020, var en kran af skovltype, som typisk anvendes til at grabbe jord, sand eller affald med. Der er ikke tale om en skånsom kran. En kran af skovltype anvendes typisk til ting, der skal smides væk.

Han har ikke byggesagkyndig indsigt, men han kunne nok ikke finde på at fjerne spær eller lægter med en grab-bil. J [REDACTED] er et transportfirma. Hvis de bliver bestilt til en opgave, så udfører de denne. Hvis de finder, at det er uforsvarligt, tager de dialogen på pladsen med rekvi- renten af opgaven. Det kan være svært at vurdere, om noget er forsvarligt. Det var netop også derfor, at J [REDACTED] havde fat i K [REDACTED] flere gange, før han gik i gang med opgaven.

Sagsøgte har efterfølgende haft en opgave på adressen i forbindelse med aflevering/ophejsning af materiale.

K [REDACTED] har som vidne forklaret, at han driver et lille entreprenør-firma, K [REDACTED]. Han har drevet firmaet i fem år, og inden da drev han en anden entreprenørvirksomhed sammen med sin far. Han har arbejdet i branchen i mange år. Han har samarbejdet med M [REDACTED] i flere tilfælde.

Han talte med M [REDACTED] om opgaven på [REDACTED] ca. 14 dage før den under sagen omhandlede episode. Han og M [REDACTED] arbejdede sammen vedrørende en anden opgave, og efterfølgende kørte han sammen med M [REDACTED] til Brabrand og så på huset på [REDACTED] [REDACTED]. Huset var da under nedrivning, og der gik flere håndværkere på stedet og var ved at pille tagsten af. M [REDACTED] oplyste, at huset skulle totalrenoveres og i den forbindelse ryddes, så kun ydervæggene stod tilbage. M [REDACTED] hyrede vidnet til at banke gulvene i huset op og lave kloak. M [REDACTED] oplyste på vidnets fo- respørgsel, at affaldet skulle transporteres ud af huset på bånd. M [REDACTED] ændrede dog opfattelse og sagde, at man skulle sætte en grab ind og krane bygge- affaldet ud af huset. Det var i den forbindelse, at sagsøgte kom ind i billedet. M [REDACTED] foreslog, at man tog de to nederste lægter i taget af i begge sider af huset og kranede byggeaffaldet ud den vej.

Vidnet bad J [REDACTED], som han tidligere havde arbejdet sammen med mange gange, om at fjerne de to nederste lægter på begge sider af huset. Han talte først med M [REDACTED] og herefter med P [REDACTED]. Vidnet havde

aldrig tidligere fjernet lægter på denne måde. Han spurgte efter kranbilchauffør

H [redacted] eller L [redacted], som han tidligere havde arbejdet sammen med, og som er dygtige. Hvis H [redacted] eller L [redacted] var kommet ud med kranbilen, ville de være kørt hjem igen, når de opdagede, hvad opgaven gik ud på. Han kender ikke chauffør J [redacted], som han ikke tidligere havde arbejdet sammen med.

Den 19. marts 2020 var vidnet selv på en byggeplads i Søften, hvor han var ved at lave kloak. M [redacted] ringede til ham og sagde, at kranbilen ikke var kommet som aftalt. Vidnet ringede herefter til sagsøgte og rykkede M [redacted] for, hvornår kranbilen kunne forventes at ankomme. Da kranbilen var ankommet til [redacted], talte han i telefon med chauffør J [redacted]. På det tidspunkt var chaufføren allerede i gang med opgaven. Både bygherren og M [redacted] var på det tidspunkt på [redacted].

Foreholdt sagens bilag 3, brev af 7. april 2020 fra vidnets advokat til [redacted], side 2, 4. afsnit, forklarede vidnet, at hans samtale med chaufføren er korrekt gengivet i bilaget. Det er hans opfattelse, at chaufføren var i gang med arbejdet, da han talte med ham. Vidnet sagde til chaufføren, at lægterne skulle tages af meget forsigtigt, og at der ikke måtte ødelægges noget, da der var tale om et renoveringsprojekt. Hvis det ikke kunne lade sig gøre, skulle chaufføren vente på, at vidnet ankom til byggepladsen.

Det er vidnets opfattelse, at chaufføren ikke burde være gået i gang med opgaven, såfremt han mente, det var uforsvarligt. Hvis chaufføren ikke var sikker i sin sag, skulle han have ventet på, at vidnet kom frem til byggepladsen. Vidnet kunne ikke selv påtage sig noget ansvar, når han stod i Søften, 20 km fra byggepladsen.

Det var aftalt med M [redacted], at vidnet arbejdede på timeløn. Han havde ikke set nogen plan for, hvad der skulle ske med huset. Han var kun hyret ind til den helt afgrænsede opgave med at banke gulvet op og fjerne den gamle kloak. Han havde ikke selv nået at lave noget arbejde på ejendommen, men han har sendt regningen fra sagsøgte videre til sagsøgeren. Regningen er aldrig blevet betalt. Han vidste ikke, hvad der skulle ske med tagkonstruktionen. Han kendte ikke til projektet. Han vidste bare, at ydervæggene skulle stå tilbage. Det er hans opfattelse, at man ikke kan fjerne tagkonstruktionen, uden at ydervæggene vælter. Han vidste ikke, hvad planen var.

Ham bekendt, var lægterne fastgjort til spærene med søm. Han har ikke undersøgt dette, men sådan plejer det at være. Han husker ikke, hvor mange rækker lægter, der var på taget. De sidder med ca. 45 cm mellemrum, og han vil anslå,

at der nok var ca. 25 rækker på hver side af tagkonstruktionen. Han ved ikke, om man også hiver i spærerne, når man tager fat i lægterne. Hvis man gør, er det kun meget minimalt. Bestillingen af J [REDACTED] og beskrivelsen af arbejdsopgaven skete 100 % efter anvisning fra M [REDACTED]. Han mener, at spærene var fastgjort til murværket med patentbånd. Der har ikke været talt om, at man kunne save lægterne over. Hvis lægterne skulle have været savet over, skulle der have været monteret stillads og rækværk, hvilket ville have gjort opgaven meget dyrere. De talte slet ikke om dette.

Efter at vidnet havde talt med chaufføren, ringede M [REDACTED] til vidnet. M [REDACTED] sagde: "De rykker i spærene". Vidnet svarede: "Okay – det er ikke en del af planen". Herefter blev røret lagt på. Kort efter ringede M [REDACTED] igen og sagde, at huset var faldet sammen.

Så vidt, vidnet ved, var M [REDACTED] til stede på byggepladsen under hele forløbet. Vidnet kørte først derned efterfølgende. Da han ankom til byggepladsen, var M [REDACTED] stadig til stede på byggepladsen. Kranbilen var kørt. Vidnet talte efterfølgende med chaufføren i telefonen. Han tror, at chaufføren på daværende tidspunkt stod på kontoret hos L [REDACTED]. Vidnet fik opfattelsen af, at chaufføren havde forstået det sådan, at han skulle pille lægter og spær af huset. Det var helt forkert. Bagefter talte vidnet med L [REDACTED], men de talte ikke om ansvar. Han har en ansvarsforsikring. Han har ikke anmeldt sagen til sit forsikringssselskab. Han har talt med forsikringssselskabet om sagen, og den er noteret som en "hændelse".

Foreholdt sagens bilag 3, brev af 7. april 2020 fra hans advokat til J [REDACTED], forklarede vidnet, at han har formuleret brevet sammen med sin advokat. Han ved ikke, hvorfor der ikke i brevet står noget om, at han kun havde bedt om, at de to nederste lægter skulle pilles af. Han har ikke været involveret i arbejdet på huset efter hændelsen. M [REDACTED] er gået konkurs.

J [REDACTED] har som vidne forklaret, at han har arbejdet for J [REDACTED] siden 2016. Han er oprindeligt købmandsuddannet, men hans far havde et vognmandsfirma, og han har kørt lastbil, siden han var 18 år gammel. Han har arbejdet fuld tid som lastbilchauffør siden 1997. I den tid, han har arbejdet for J [REDACTED] har han hovedsageligt kørt kranbil med grab. Der er tale om en stor skovl, som hovedsageligt anvendes til flytning af jord, asfalt, beton eller lignende.

Han får sine opgaver sendt til sin telefon eller tablet. Nogle gange får han også en opgave ved et telefonopkald. Der kommer løbende ordrer ind i løbet af arbejdsdagen.

Den 19. marts 2020 var han på vej ud til en opgave, da han blev ringet op af

disponent P [redacted], som sendte ham til en anden opgave på adressen [redacted] i Brabrand. Opgaven bestod i, at spærene skulle pilles af et hus. Til at starte med skulle han køre ned og se, hvad det var for noget. Da han ankom til stedet, konstaterede han, at lægterne stadig var påmonteret på tværs af spærene. Han ringede til P [redacted] og sagde, at spærene sad fast på lægterne, og at det derfor ikke var muligt at udføre opgaven. P [redacted] ringede til den entreprenør, der havde bestilt opgaven, K [redacted], og sagde, at det ikke kunne lade sig gøre at udføre opgaven, idet lægterne fortsat sad fast på spærene. Imens ventede vidnet på besked om, hvad han skulle gøre. P [redacted] ringede tilbage til ham og bad ham om selv at kontakte K [redacted]. Vidnet ringede til K [redacted] og sagde, at det ikke kunne lade sig gøre at udføre opgaven. K [redacted] sagde til ham, at skulle "begynde med at tage lægterne af". Han begyndte herefter at tage lægterne af, men konstaterede hurtigt, at det ikke kunne lade sig gøre, idet de sad godt fast i spærene. Vidnet ringede herefter igen til K [redacted] og sagde, at hvis han fortsatte, ville murene vælte. K [redacted] sagde til ham, at han bare skulle fortsætte, idet K [redacted] ikke ville op og arbejde i højderne og skrue lægterne af spærene. K [redacted] sagde endvidere, at han påtog sig ansvaret, og at vidnet bare skulle fortsætte. Vidnet fortsatte herefter i den ene ende af huset. Da vidnet ringede til K [redacted], havde han nok arbejdet i ca. ti minutter. Han var ikke kommet ret langt. K [redacted] sagde, at han skulle fortsætte og efter yderligere ti minutter gik det galt, og murene styrtede sammen.

To ophidsede herrer kom herefter over til ham og sagde, at han havde ødelagt deres hus. De to herrer havde siddet i deres bil et stykke fra huset på den modsatte side af vejen. I samme øjeblik ankom K [redacted] til stedet. Det var ganske kort tid efter, at murene var væltet. Han, K [redacted] og de to herrer stod herefter og talte sammen. Vandet væltede ud af et rør, idet vidnet havde ramt en hovedhane i forbindelse med arbejdet. K [redacted] sagde til vidnet, at han bare skulle køre fra stedet, idet K [redacted] ville påtage sig ansvaret. Han ved ikke, hvem de to herrer var.

Senere på dagen blev han ringet op af J [redacted] idet der var blevet klaget over arbejdet. Den følgende dag – det var en fredag – blev han kaldt op til direktør L [redacted], som bad ham fortælle om hændelsesforløbet.

Der var på intet tidspunkt tale om, at han kun skulle fjerne de to nederste rækker af lægter på huset. K [redacted] sagde, at noget på huset skulle laves om. Vidnet spurgte ikke, hvad det var, der skulle laves om. Han vidste intet om, hvad K [redacted] skulle lave på ejendommen. Vidnets opgave bestod i først at tage alle lægterne af og herefter tage alle spærene af. Fra starten af var han blevet bedt om at fjerne spærene. Da han konstaterede, at lægterne fortsat sad på spærene, ringede han hjem til firmaet, som fik fat i K [redacted], som sagde, at

vidnet skulle starte med at tage lægterne af og herefter tage spærene af. Vedrørende den nærmere instruktion fra K■■■■, forklarede vidnet, at K■■■■ havde sagt at han skulle sætte grabben ind imellem lægterne og rykke disse af. K■■■■ sagde, at han påtog sig ansvaret. Vidnet ved ikke, om det var en forsvarlig måde at gøre det på. Han havde ikke tidligere udført en tilsvarende opgave. Han var ikke blevet bedt om at vente med at udføre arbejdet, indtil K■■■■ kom til stedet.

P■■■■ har som vidne forklaret, at det var hans far, der grundlagde J■■■■. Han har arbejdet i firmaet i 55 år. I dag er han ansat i firmaet som disponent vedrørende kranbilerne. Han har haft denne opgave i 20 år. Han administrer ca. 20 biler.

Opgaverne kommer ind løbende i løbet af en arbejdsdag. Entreprenører er typisk ikke ude i god tid. K■■■■, som firmaet tidligere havde arbejdet en del sammen med, ringede ind torsdag den 19. marts 2020 og bestilte en kranbil med kort varsel. Vidnet sagde, at kranbilen kunne være på stedet ved ca. halv et-et tiden. K■■■■ bestilte en kranbil med en grab, og vidnet regnede med, at kranbilen skulle grave jord på en byggeplads. Senere ringede deres chauffør, J■■■■, hjem og sagde, at han havde fået at vide, at det var spærene på et hus, der skulle ”grabbes”. J■■■■ sagde, at han ikke kunne udføre opgaven, idet der fortsat var lægter på spærene. Det normale ville også være, at der i denne situation blev anvendt en krog med stropper til at fjerne spær. Vidnet ringede derfor til K■■■■ og sagde, at der ikke var tale om en opgave for en kranbil med grab. K■■■■ sagde, at de bare skulle tage spærene med grabben. Vidnet sagde, at det ikke duede, og at han aldrig havde hørt om, at lægter bare kunne ”grabbes over”. De aftalte, at K■■■■ ville køre ned på pladsen. Herefter talte K■■■■ og J■■■■ sammen i telefonen. Vidnet ved ikke, hvad de talte om. Han regnede med, at K■■■■ var en professionel byggeemand, der havde styr på det, og at alt var i orden. Det næste, han hørte, var, at husets ydermure var væltet. J■■■■ fortalte vidnet, at K■■■■ havde sagt, at han ikke ville op og kravle og skrue spær og lægter fra hinanden, og at J■■■■ bare skulle gå i gang med at fjerne lægter og spær med grabben.

Da opgaven i første omgang blev ringet ind til firmaet, vidste vidnet ikke, hvad det gik ud på. Han regnede med, at de skulle fjerne jord med grabben.

Foreholdt sagens bilag D, screendump af 19.03.2020, forklarede vidnet, at han må have vidst, at det drejede sig om spærene, fra starten af. Han husker nu, at kranbilen med grab blev bestilt til at fjerne spær på et hus. Vidnet sagde straks, at det ikke kunne lade sig gøre med en grabbil, men K■■■■ sagde, at han havde gjort det før. Vidnet regnede med, at K■■■■ var på byggepladsen og kunne dirigere J■■■■.

M [REDACTED] har som vidne forklaret, at han er 33 år og arbejder som selvstændig indenfor byggebranchen. Han drev M [REDACTED], indtil selskabet gik konkurs i sommeren 2020.

Han blev kontaktet af sagsøgeren, O [REDACTED], i forbindelse med et renoveringsprojekt. Han vidste, hvem sagsøgeren var, men kendte ham ikke personligt. De tog sammen ud og kiggede på ejendommen. Han er betonmand, og det er den slags byggeopgaver, han beskæftiger sig med. Han aftalte med O [REDACTED], at han ville starte med at grave ud inde i huset for at se, hvad der gemte sig i jorden. Der blev ikke lavet nogen skriftlig aftale.

Vidnet tog fat i K [REDACTED] fra K [REDACTED], som han tidligere havde arbejdet sammen med. Han bad K [REDACTED] om at grave ud, fjerne jorden fra huset og lave kloak. Måske skulle K [REDACTED] også stå for haveanlæg, men det havde de endnu ikke talt om. Han kørte sammen med K [REDACTED] ud og kiggede på ejendommen.

K [REDACTED] kontaktede efterfølgende J [REDACTED] [REDACTED], men det havde vidnet ikke noget at gøre med.

Det var et renoveringsprojekt. Meningen var, at man skulle bruge det meste af huset igen og bygge videre på dette. De var imidlertid ikke nået særlig langt i planerne. Han har aldrig bedt K [REDACTED] om at fjerne tagkonstruktionen. Han var ikke på byggepladsen, da J [REDACTED] ankom med grab-bilen, men han talte i telefon med O [REDACTED] på det tidspunkt, da huset væltede. Han kørte herefter straks ud til byggepladsen.

Gulvet var næsten fjernet, da han så huset. Planen var derfor, at K [REDACTED] straks skulle i gang med at grave ud, så vidnet kunne komme i gang med at isolere og støbe nyt gulv. Vidnet ved ikke, hvem der havde fjernet gulvet/betondækket i huset. Han kan huske, at han så nogle tegninger, men han kan ikke huske, hvordan de så ud. Meningen var, at vidnet i første omgang bare skulle støbe gulv.

Han talte med K [REDACTED] om, at det nemmeste var at "grabbe" jorden ud af huset med en grabbil. Hvordan det skulle gøres, talte de ikke om. K [REDACTED] var erfaren og plejede at have styr på det. Vidnet vil anslå, at det var omkring 40 – 50 cm jord, der skulle graves ud. Han tror, at det var meningen, at jorden skulle flyttes ud i haven med henblik på terrænregulering, men han har ikke talt så meget med K [REDACTED] om dette. De talte ikke om, hvordan "grabning" af jorden skulle foregå. De talte således ikke om, at noget af taget skulle fjernes for, at man kunne komme ind med grabben, men det skal man jo nok. Han havde bare bedt K [REDACTED] om at grave ud.

Han husker ikke, hvad han talte med O [REDACTED] om i telefon om, da huset pludselig

væltede. Da han kort tid efter ankom til byggepladsen, var hele huset kollapse. O ■■■ var stadig på byggepladsen, men vidnet husker ikke om K ■■■ eller chaufføren fra J ■■■ også var på stedet. Han husker heller ikke, om der var andre på pladsen. Han talte med O ■■■ om situationen. De var begge to i chok. Han husker ikke præcis, hvad de talte om. Han fik at vide, at chaufføren fra J ■■■ havde rykket i spærene med grabben, så hele huset væltede. Han kan ikke huske, hvem der fortalte ham dette. Han talte også på et tidspunkt med chaufføren, men han husker ikke, hvad de talte om. Han ved ikke, hvorfor chaufføren rykkede i spærene med grabben.

Måske var det aftalen, at chaufføren skulle fjerne nogle lægter med grabben, men han ved ikke noget om, hvad der var aftalt. Han har bare bedt K ■■■ om at grave ud.

Skønsmand, ■■■ har vedstået de udarbejdede skønsrapporter. Han forklarede supplerende, at huset var styrtet sammen, da han var på besigtigelsesforretning. Før sammenstyrtningen havde huset stået som en tom skal bestående af fire ydervægge og en "tom" tagkonstruktion bestående af spær og lægter. Gulve, etageadskillelser og indervægge var således fjernet. Gulvet/betondækket var ligeledes fjernet.

Det er ikke muligt at rydde et hus på den måde uden at foretage afstivning. Huset har været i akut sammenstyrtningsfare, før grabbilen ankom til stedet. Gulv, etageadskillelse og indervægge virker som afstivende skiver i et hus og kan ikke fjernes uden, at huset stives af. Det svarer til at fjerne et lag i et korthus. Spærene ville i denne situation stå nærmest løst på murværket. Lægterne er sømmet fast til spærene. Det er ikke muligt at fjerne lægterne med en grabbil uden, at spærene følger med. En grabbil er slet ikke egnet til dette arbejde. Hvis nogle få lægter skulle have været fjernet, burde dette have været gjort med et ko-ben – et spær ad gangen. Det er den måde, man fjerner spær på, hvis man gerne vil bygge videre på et hus og en tagetage. Spærene er afhængige af lægterne, idet spærene blot er en trekant, som vil kollapse uden lægterne til at stive den af.

Parternes synspunkter

Sagsøgeren, O ■■■ har i sit påstandsdokument til støtte for sin påstand gjort gældende:

" ...

Overordnede synspunkter

Til støtte for den nedlagte påstand gøres gældende, at sagsøgte i strid med instruktion egenhændigt har totalnedrevet sagsøgerens hus, hvilket er ansvarspådragende.

Endvidere gøres det gældende, at sagsøgte har handlet ansvarspådragende allerede ved at totalskade sagsøgerens hus ved at foretage en total nedrivning heraf.

Vedrørende ansvarsgrundlag

Det fastholdes, at sagsøgte har handlet culpøst og dermed ansvarspådragende. I overensstemmelse med det i bilag 3 anførte, gøres det gældende, at sagsøgte nøje fik forklaret, at lægterne meget forsigtigt skulle fjernes, jf. det i bilag 3 anførte.

”Min klient ringede dernæst til chaufføren. Chaufføren havde ikke fået oplyst, hvad arbejdet omfattede, hvorfor min klient endnu engang forklarede opgaven, herunder at lægterne meget forsigtigt skulle tages af, da der ikke måtte ødelægges noget, da der var tale om et renoveringsprojekt. Samtidig gjorde min klient chaufføren opmærksom på, at hvis det ikke kunne lade sig gøre, så skulle han indstille arbejdet, indtil min klient kom frem på pladsen ca. 2 timer senere.”

En total nedrivning med totalbeskadigelse af huset til følge er udtryk for en så indgribende og væsentlig disposition, at der foreligger en culpøs handling fra sagsøgtes side, hvilket navnlig understreges ved, at sagsøgte er nærmest til at føre bevis for og sikre sig, at der er indgået aftale om en totalnedrivning. Denne bevisbyrde har og kan sagsøgte ikke løfte, hvormed sagsøgte har handlet ansvarspådragende.

Sagsøgeren gør gældende, at der i sagens natur ikke er retligt krav om, at der indgås en skriftlig aftale omkring arbejdets udførelse. Endvidere gør sagsøgeren gældende, at der ikke foreligger egen skyld, der kan begrunde et bortfald eller hel eller delvis nedsættelse af erstatningskravet.

Sagsøgeren gør gældende, at sagsøgte har udvist uagtsomhed af særlig grov karakter uden nærmere instruks at have totalnedrevet/totalbeskadiget huset. Videre gøres det gældende, at sagsøgte har anvendt en fremgangsmåde, der ganske enkelt ikke var egnet til at foretage de aftalte arbejder.

Sagsøgte er erhvervsdrivende og sagkyndig indenfor det pågældende område, og sagsøgte har bevisbyrden for, at sagsøgte har udført arbejdet som aftalt, navnlig når sagsøgte har foretaget så indgribende arbejder som at totalbeskadige/totalnedrive et hus. Denne bevisbyrde har sagsøgte ikke løftet, og det gøres gældende, at sagsøgte er forpligtet til at betale, det krævede beløb.

Erstatningskravet ikke fortabt på baggrund af en påregnelighedsbetragtning

Det bestrides særskilt, at der måtte være en påregnelig risiko for de påførte skader. Det gøres således gældende, at det under ingen omstændigheder var påregneligt for sagsøger i sin egenskab af privat person og forbruger, ligesom det er sagsøgte, der var nærmest til at sikre, at huset ikke ville blive totalskadet.

Sagsøgte har ikke taget et ansvarsforbehold eller påpeget en risiko over for sagsøgeren eller K

Det bestrides særskilt, at J skulle have gjort opmærksom på en evt. risiko forbundet med ar-bejdets udførelse. Dette er i hvert fald ikke sket overfor sagsøgeren, og der foreligger ikke dokumentation for dette. Dette må afklares ved vidneforklaringer, men på det foreliggende grundlag gøres det i sagens natur gældende, at sagsøgte ikke har gjort opmærksom på nogen former for risiko ved denne standardopgave, og at det i øvrigt er påfaldende, at en sådan oplysning ikke er meddelt på skrift, hvormed der må sås betydelig tvivl om det i duplikken anførte desangående.

Sagsøgeren har ikke udvist egen skyld

Det bestrides særskilt, at sagsøgeren på nogen måde havde mulighed for at standse nedrivningsarbejdet under dets udførelse.

Sagsøgerens økonomiske tab

Ved besvarelse af spørgsmål 1 har skønsmanden vurderet, at det ikke er muligt at ændre det tidligere fundament til nutidens krav, hvormed det vil være nødvendigt at fjerne det gamle fundament og udføre et nyt med henblik på opførelse af den sammenstyrtede facademur. Ved besvarelsen af spørgsmål 2 har skønsmanden opgjort de samlede omkostninger som følger:

Oprydning og bortkøsel af tidligere facademur og fundament,	inkl. moms kr. 76.000,00
Udgravning og støbning af rand fundament, tilretning af kloakindføring samt evt. vandstik,	inkl. moms kr. 127.000,00
Opmuring af bagmur, som pudses indvendigt, 11423 mursten,	inkl. moms kr. 232.000,00
Opmuring af facademur med isolering i rød mursten, 10710 mursten,	<u>inkl. moms kr. 344.540,00</u>
I alt	kr. 779.540,00

Ovenstående beløb er inkl. moms.

Skønsmandens vurdering af udbedringsomkostningerne er imidlertid ikke forenelige med de reelle udbedringsomkostninger. Sagsøger har således rekvireret et tilbud fra på kr. 1.258.750,00, jf. bilag 2. Der er således en betydelig difference mellem det rekvirerede tilbud og de af skønsmanden anslåede udbedringsomkostninger. Alligevel har sagsøgeren alene nedlagt påstand om betaling af det af skønsmanden opgjort tab, hvormed det gøres gældende, at der dermed ikke bør være grundlag for en eventuel skønsmæssig reduktion af det krævede beløb.

Sagsøgtes bilag er uden retlig og bevismæssig værdi

Som bilag C har sagsøgte fremlagt en køreseddel. Køresedlen må anses for at være af intern karakter, idet der ikke er tale om en aftale. Sagsøgeren gør imidlertid gældende, at bilag C er uden betydning for sagens pådømmelse.

Endvidere bestrides, at bilag D har betydning for sagens pådømmelse, idet bilaget ligeledes er et internt dokument udarbejdet af sagsøgte.

Videre gøres det gældende, at den fremlagte faktura af 20. marts 2020 (bilag E) er uden betydning for sagens pådømmelse, idet det selvsagt er afgørende, om arbejderne er udført håndværksmæssigt korrekt og i overensstemmelse med aftalen, uden at sagsøgeren er blevet påført et tab, hvilket ikke er tilfældet. Det bestrides særskilt, at K's blotte betaling af bilag E har betydning i relation til sagsøgtes ansvar overfor sagsøgeren.

..."

Sagsøgte, J har i sit påstandsdokument til støtte for sin påstand gjort gældende:

"...

Ansvar for sagsøgte

Det bestrides, at skaderne på ejendommen kan henføres til fejl eller forsømmelser begået af sagsøgte eller af dennes medarbejdere.

Det er sagsøger, der som kravstiller har bevisbyrden for, at sagsøgte har handlet ansvarspådragende, og at der er årsagssammenhæng mellem sagsøgtes ansvarspådragende handlinger eller undladelser og de konstaterede skader.

Det bestrides, at sagsøger har løftet denne bevisbyrde.

Samtlige tidsnære dokumenter beskriver, at sagsøgte som vognmand var ordret til at nedtage spær med den på lastbilen monterede grab. Sagsøgers påstand om at sagsøgte bevidst foretog nedrivning af hele ejendommen er uden dokumentation af nogen art.

Sagsøgte har således ikke foretaget en totalnedrivning af ejendommen, men har alene ageret på baggrund af instruks fra bygherre og bygherres entreprenør, som begge var bekendt med den potentielle og påregnelige følge af det pågældende arbejde. På baggrund heraf kan det ikke lægges til grund, at der er udvist hverken fejl eller forsømmelser af chaufføren hos sagsøgte.

Det forhold, at ejendommens vægge vælter i forbindelse med sagsøgtes nedtagning af spær, kan alene henføres til sagsøgers egne forhold eller til forhold, som sagsøger bærer risikoen for.

Det gøres gældende, at sagsøgers entreprenør K fra K handlede ansvarspådragende, idet sagsøger har rekvireret nedrivningsentreprisen samt ordret valg af fremgangsmåde for nedrivningen - til trods for, at sagsøgte tydeligt forklarede, at fremgangsmåden var risikabel, eftersom ejendommen ikke var afstivet, hvilket skønsmanden har bekræftet.

Det gøres gældende, at sagsøger er ansvarlig for nærværende skade på ejendommen, idet K■■ fastholdt valget af risikabel arbejdsmetode og sagde til sagsøgte, jf. bilag A, Side 4.

"at han bare skal prøve lige så forsigtigt, og at det ikke gør så meget hvis det øverste af gavlen smutter, men det andet skal helst blive stående, og kan det ikke det, så er der ikke noget at gøre ved det. På chaufførens bekymring, bekræfter K■■ mindst 2 gange at han nok skal tage ansvaret [...]"

Herefter var sagsøgers entreprenør K■■ fuldt ud klar over, at fremgangsmåden var risikabel samt ikke mindst, at hele gavlen risikerede at styrte ned, idet murværket ikke var afstivet, som oplyst af sagsøgte, hvilket K■■ påtog sig ansvaret for intet mindre end 2 gange.

Herunder gøres det gældende, at K■■ over for sagsøger oplyste, at K■■ ikke har andre muligheder end at forsøge med grabkran, da K■■ ikke turde lade sit mandskab gå op på spær og lægter på ejendommen.

Det gøres gældende, at sagsøger udviste culpa ved atordre sagsøgte til at pille hele spær-konstruktionen ned uden først at afstive med fx skråben og forstærkninger, idet sagsøger forinden var blevet advaret om faren af J■■.

Endelig gøres det gældende, at sagsøger er ansvarlig for det passerede, idet K■■ efterfølgende meddeler (bilag A),

[...] at J■■ ["sagsøgte"] jo blot har gjort hvad han blev bedt om, og at han selv ville klare det med "dem". K■■ siger til J■■ at han ikke kan gøre mere og bare kan køre igen [...]"

Sagsøgte er et professionelt vognmandsfirma, som selvsagt har særlige kompetencer inden for vognmandserhvervet, men sagsøgte har ikke fagkompetencer inden for byggeri, herunder statiske forhold i forbindelse med bortfjernelse af bygningskonstruktioner. Denne ekspertise besiddes af sagsøgers aftalepart, det vil sige K■■.

Som følge af ovennævnte skal sagsøgte frifindes for den af sagsøger nedlagte påstand, idet sagsøgte ikke har handlet culpøst, hvilket understøttes af de tidsnære dokumenter i form af ordreseddél og faktura som bør tillægges særlig bevisværdi i forhold til sagsøgers senere efterrationaliseringer.

K■■s hæftelsesansvar

Det gøres endvidere gældende, at K■■ hæfter for chaufføren hos sagsøgte eventuelle fejl eller forsømmelser efter Danske Lovs 3-19-2. Det var således K■■, der havde tilrettelagt arbejdet og som instruerede dette, samt foretog tilsyn heraf. Det var tilige K■■, som afholdt lønnen for det udførte arbejde. K■■ havde således også muligheden for, som professionel, at indregne den risiko, der var forbundet med arbejdet.

Såfremt retten måtte finde, at sagsøgte skal betragtes som en selvstændigt virkende tredjemand, hæfter K [REDACTED] under alle omstændigheder for dennes eventuelle fejl eller forsømmelser, idet der er tale om en særlig risikobetonet opgave, hvor K [REDACTED] havde mulighed for ved tilsyn og kontrol at styre risikoen. Man kan således ikke blot som hvervgiver overlade et risikobetonet arbejde for selv at undgå at ifalde et erstatningsansvar.

Sagsøgers undladelse af at forfølge et erstatningskrav over for den eller de de facto ansvarlige for de i sagen omhandlede skader, er udtryk for manglende iagttagelse af tabsbegrænsningspligten.

Tabet

Sagsøgte bestrider det opgjorte tab. Sagsøger har ikke dokumenteret, hvilket arbejde entreprisen omfattede. Eftersom ejendommen skulle totalrenoveres, er der en formodning for, at en del af det arbejde, som omfatter omkostninger til udbedring, er indeholdt i den oprindelige entreprise.

Dertil kommer, at det fremgår af skønsmandens svar på spørgsmål IA, at huset ville kunne styrte sammen når som helst, idet sagsøger ikke havde afstivet huset. På baggrund heraf er det sagsøgtes opfattelse, at sagsøger ikke har lidt et tab, der kan kræves erstattet af sagsøgte.

Egen skyld

Sagsøgte gør gældende, at sagsøger har udvist erstatningsretlig relevant skyld i en sådan grad, at et eventuelt erstatningsansvar, sagsøgte måtte ifalde, skal bortfalde helt eller delvist. Den uagtsomhed, som sagsøger har udvist, skal betragtes som grov.

Inden udførelsen af arbejdet gjorde chaufføren hos sagsøgte, J [REDACTED], udtrykkeligt opmærksom på den risiko, der var forbundet med arbejdet ved at forsøge at fjerne spær, idet sagsøger ikke havde afstivet huset.

Fremgangsmåden blev til trods herfor accepteret af K [REDACTED] og bygherre, idet det må lægges til grund, at arbejdet i deres optik var nødvendigt for at komme videre med renoveringen, idet ingen af medarbejderne på entreprisen turde at gå op på spær og lægter. Dette fremgår af bilag A. Sagsøger var således bekendt med, at det var en påregnelig risiko, at ejendommen ville styrte sammen, såfremt man forsøgte at fjerne spær. Uanset denne påregnelige risiko har sagsøger accepteret udførelsen af det pågældende arbejde. På baggrund af skønsmandens besvarelse af spørgsmål IA kan det lægges til grund, at den anvendte metode var i strid med god praksis, hvilket det må lægges til grund, at K [REDACTED] som professionel entreprenør var bekendt med og således også bygherre, idet det må lægges til grund, at arbejdet blev udført efter godkendelse fra bygherre.

Det kan således også på baggrund af skønsmandens besvarelse lægges til grund, at det var ligegyldigt, om der var tale om at fjerne lægter eller spær, idet den anvendte fremgangsmåde var uegnet hertil.

Sagsøger overværede endvidere, at arbejdet blev udført og havde således enhver mulighed for at stoppe chaufførens arbejde. I stedet filmede bygherre hele forløbet. Det må således lægges til grund, at bygherre har udvist fejl eller forsømmelser ved sin ageren i relation til det udførte arbejde, både forud og under udførelsen af arbejdet.

Såfremt retten finder, at der er udvist fejl eller forsømmelser af sagsøgte, gøres det gældende, at der er udvist egen skyld af sagsøger i en sådan grad, at et eventuelt erstatningsansvar for sagsøgte skal bortfalde enten helt eller delvist.

...”

Retten's begrundelse og resultat

Efter forklaringerne afgivet af sagsøgeren, O [REDACTED], og vidnet, M [REDACTED], lægges det til grund, at planen var, at huset på [REDACTED] skulle totalrenoveres, og at ydermure og de meste af tagkonstruktionen om muligt skulle genbruges.

Sagsøgeren indgik aftale med M [REDACTED] om renoveringsopgaven. Der foreligger ikke nogen skriftlig aftale, men det kan efter forklaringerne lægges til grund, at M [REDACTED] i hvert fald skulle isolere og støbe nyt gulv.

Det lægges endvidere til grund, at M [REDACTED] hyrede K [REDACTED] til at grave ud og fjerne jorden fra huset. K [REDACTED] hyrede sagsøgte, J [REDACTED] til at fjerne en del af tagkonstruktionen med en kranbil med grab, således at jord og eventuelle byggematerialer kunne grabbes ud denne vej.

Efter skønsrapporten og skønsmandens supplerende forklaring må det lægges til grund, at der var sammenstyrtningsfare i huset, allerede før kranbilen ankom til stedet, idet gulve, indervægge og etageadskillelse allerede var fjernet, uden at der var foretaget afstivning af huset.

Af skønsmandens svar på spørgsmål 1A fremgår, at en kran/grabbil på ingen måde er egnet til en opgave som den oplyste, uanset om det var lægter eller spær, der skulle fjernes. Fremgangsmåden er farlig og uansvarlig, idet et uafstivet hus kan styrte sammen når som helst. Sagsøgte er et professionelt vognmandsfirma med særlige kompetencer indenfor vognmandserhvervet, men sagsøgte har ikke fagkompetence indenfor byggeri, herunder vedrørende statiske beregninger i forbindelse med bortfjernelse af bygningskonstruktioner.

Sagsøgte var hyret på timebasis til en konkret og helt isoleret opgave.

Sagsøgte handlede på instruks, og det kan ikke lægges til grund, at der udvist sådanne fejl og forsømmelse fra sagsøgtens chaufførs side, at sagsøgte ifalder erstatningsansvar.

Sagsøgte frifindes derfor for den af sagsøgeren nedlagte påstand.

Sagsomkostninger

Det er oplyst, at sagsøgte er momsregistreret.

Efter sagens værdi, forløb og udfald skal sagsøgeren til sagsøgte betale sagens omkostninger med 70.231,25 kr. Heraf dækker 60.000,00 kr. udgiften til advokat, 7.031,25 kr. udgiften til skønserklæring og 3.200,00 kr. udgiften til afhjæmning af skønsmand.

THI KENDES FOR RET:

Sagsøgte, J [REDACTED], frifindes.

Sagsøgeren, O [REDACTED] skal inden 14 dage til sagsøgte, J [REDACTED] [REDACTED], betale sagens omkostninger med 70.231,25 kr. Sagsomkostninger forrentes efter rentelovens § 8a.